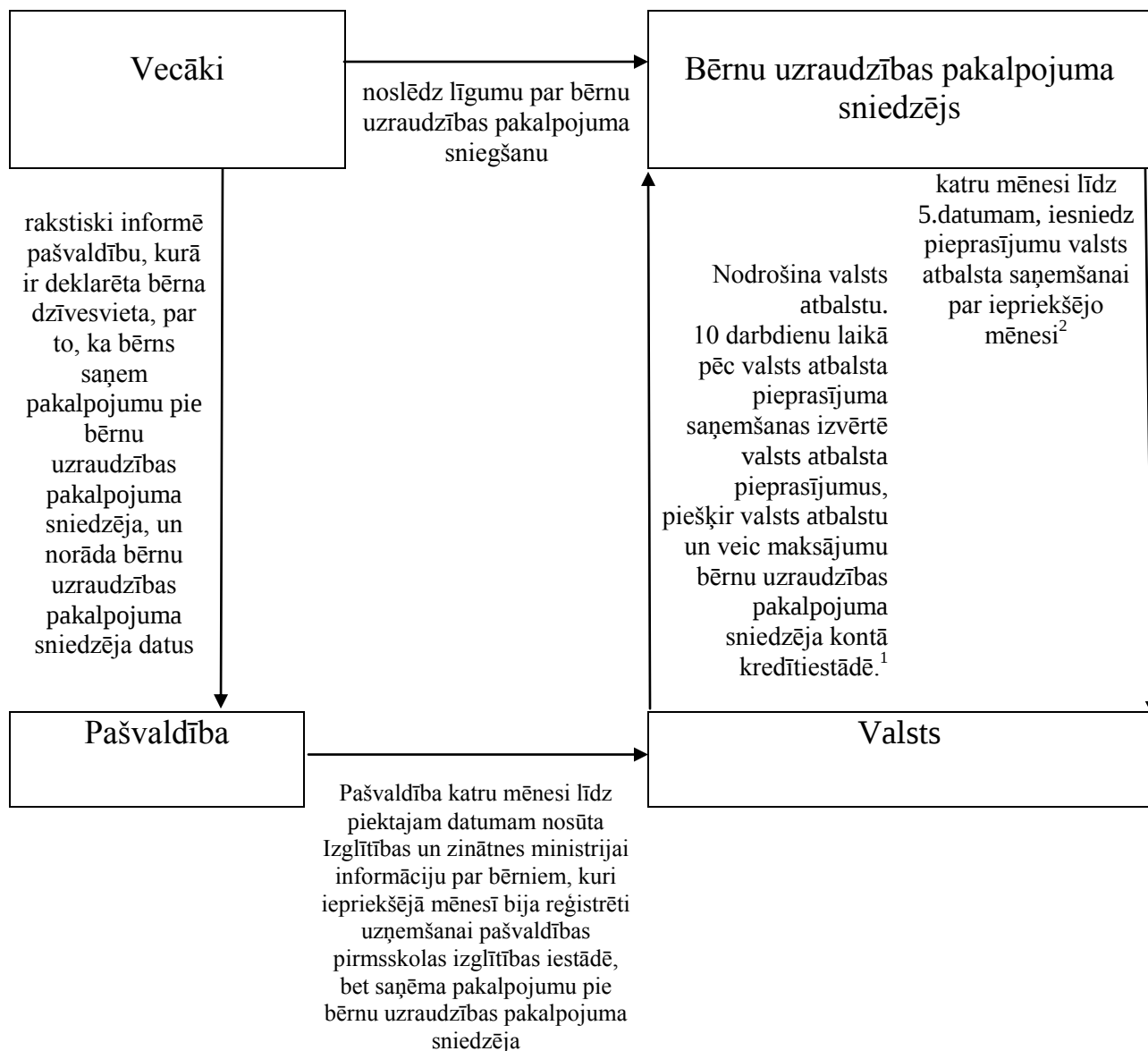

IZM sniegtā informācija:

1) Ministru kabineta 2013.gada 10.decembra noteikumi Nr.1462 “Kārtība, kādā tiek piešķirts un aprēķināts valsts atbalsts par bērnu no pusotra gada vecuma līdz pamatizglītības ieguves uzsākšanai, ja bērns saņem pakalpojumu pie privātā bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja”

¹ Valsts atbalsta apmērs par vienu bērnu tiek noteikts līdz 142 euro mēnesī, ievērojot nosacījumu, ka kopējais valsts atbalsta un pašvaldības līdzfinansējuma (ja tāds tiek nodrošināts) apmērs vienam bērnam nepārsniedz:

1) 228 euro – Rīgas plānošanas reģionā pie bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja vai bērna dzīvesvietā, ja bērnu uzraudzības pakalpojums tiek sniegts bērna dzīvesvietā;

2) 185 euro – ārpus Rīgas plānošanas reģiona pie bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja vai bērna dzīvesvietā, ja bērnu uzraudzības pakalpojums tiek sniegts bērna dzīvesvietā.

Valsts atbalsta līdzekļi netiek piešķirti par dienām, kad bērns bez attaisnojoša iemesla nesaņem bērnu uzraudzības pakalpojumu. Šādā gadījumā valsts atbalsts tiek aprēķināts proporcionāli dienu skaitam, kad bērns ir saņēmis bērnu uzraudzības pakalpojumu. Par attaisnojošu iemeslu šo noteikumu izpratnē ir uzskatāma bērna prombūtne veselības stāvokļa dēļ, ko apliecina ģimenes ārsta izziņa.

Ja bērns, par kuru tiek saņemts valsts atbalsts, tiek deklarēts citā pašvaldībā un turpina saņemt bērna uzraudzības pakalpojumu, valsts atbalsta piešķiršana tiek atkārtoti izvērtēta atbilstoši situācijai pašvaldībā, kurā tiek deklarēta bērna dzīvesvieta.

² Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja pienākums ir atmaksāt valsts atbalsta summas pārmaksu, ja tā izveidojusies pakalpojuma sniedzēja vainas dēļ, sniedzot nepatiesu vai nepilnīgu informāciju vai nepaziņojot par apstākļiem, kuri ietekmē tiesības uz valsts atbalstu. Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējs mēneša laikā pēc Izglītības un zinātnes ministrijas rakstiska paziņojuma saņemšanas atmaksā pārmaksātos valsts atbalsta līdzekļus Izglītības un zinātnes ministrijas kontā Valsts kasē normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

2) Ir izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumos Nr.1523 „Kārtība, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātajai izglītības iestādei” (turpmāk – projekts). Projektā ir ietverts šāds regulējums:

- Projektā ir paredzēts regulējums saskaņā ar kuru par attaisnotu ir atzīstams bērna kavējums, par kuru bērna likumīgie pārstāvji izglītības iestādi rakstiski informējuši pirms plānotās prombūtnes, kas kopumā nav ilgāka par 60 kalendāra dienām kalendāra gada laikā (neieskaitot bērna prombūtni, ko apliecina ģimenes ārsta izsniegta izziņa), kas ir labvēlīgi bērnam, jo salīdzinot ar spēkā esošo regulējumu, pieaug dienu skaits, kuras var atzīt par attaisnotām ar bērna likumīgo pārstāvju rakstisku skaidrojumu.
- Līdztekus ievērojot, ka praksē bērna prombūtni veselības stāvokļa pasliktināšanās dēļ apliecina ne tikai ģimenes ārsta, bet arī citu ārstu izziņas, atbilstoši precizēts 8.punkts, svītrojot vārdu “ģimenes”, lai bērna likumīgajam pārstāvim nav jāvērsas vēl papildus pie ģimenes ārsta, ja cits ārsts, pie kura bērns ir vērsies, šādu izziņu var sniegt.
- Projekta 9.punktā ietverts regulējums saskaņā ar kuru, pašvaldība pārtrauks izmaksāt pašvaldības atbalstu 30 kalendāra dienas pēc tam, kad bērnam piedāvāta vieta pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē un bērna likumīgais pārstāvis būs rakstiski atteicies no šīs vietas. Šāds regulējums ir labvēlīgāks bērnam nekā spēkā esošo MK noteikumu Nr.1523 9.punkts, jo ir divi priekšnosacījumi, kuriem īstenojoties pašvaldība pārtrauc izmaksāt pašvaldības atbalstu.
- Projekta 9.punkts precizēts arī norādot, ka pašvaldība pašvaldības atbalstu var pārtraukt maksāt, ja bērna vecāks ir atteicies no piedāvātās vietas un ja pēc minētā atteikuma pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē saglabājas brīva vieta, uz kuru nav citu pretendentu. Tas nozīmē, ka kamēr uz noteikto pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādi rindā būs citi pretendenti, bērns varēs turpināt saņemt pirmsskolas izglītības pakalpojumu privātajā izglītības iestādē, turpinot saņemt pašvaldības atbalstu. Arī šāds regulējums ir uzskatāms par labvēlīgāku bērnam.
- Projektā ir paredzēta kārtība saskaņā ar kuru privātā izglītības iestāde Valsts izglītības informācijas sistēmā (turpmāk – sistēma) līdz katra mēneša piektajam datumam aizpilda pieprasījumu par iepriekšējo mēnesi valsts atbalsta saņemšanai (turpmāk – pieprasījums) norādot bērnus, kas reģistrēti uzņemšanai pirmsskolas izglītības iestādē pašvaldībā, kurā ir deklarēta bērna dzīvesvieta. Pēc tam attiecīgā pašvaldība sistēmā 10 darbdienu laikā pārbauda un apstiprina (vai noraida) informāciju par bērniem, kas reģistrēti pašvaldībā uzņemšanai pirmsskolas izglītības iestādē un pašvaldības izmaksāto atbalsta apmēru

attiecīgajā mēnesī. Ja pašvaldība minēto informāciju ir apstiprinājusi, tad Izglītības un zinātnes ministrija 10 darbdienu laikā pārskaita valsts atbalstu uz privātās izglītības iestādes kontu kredītiestādē.

Pašvaldība ir tiesīga noraidīt valsts atbalsta pieprasījumu gadījumā, ja tā konstatē, ka pieprasījumā norādītā informācija nav korekta. Ja pašvaldība privātās izglītības iestādes pieprasījumu sistēmā ir noraidījusi, tad privātā izglītības iestāde trīs darbdienu laikā sistēmā iesniedz jaunu pieprasījumu.

Šāds risinājums atvieglos Izglītības un zinātnes ministrijas darbu, tiks mazināts birokrātiskais slogs un Izglītības un zinātnes ministrija ātrāk varēs veikt pārskaitījumu privātās izglītības iestādes kontā.

3) Atbalsta pasākumi un sistēmas pilnveide ģimenēm ar bērniem nākotnē (tuvākajos gados).

Pamatojoties uz pašvaldību (Rīga, Tukums, Liepāja, Jelgava) sniegto informāciju, ir sagaidāma bērnu skaita, kam netiek nodrošināta vieta pašvaldības izglītības iestādē, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu, samazināšanās. Līdz ar to, lai turpmāk nodrošinātu pirmsskolas izglītības iestāžu un bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēju pieejamību, iespējams, būtu meklējams alternatīvs risinājums.

Kopumā pirmsskolas izglītības iestāžu un bērnu uzraudzības pakalpojumu nodrošināšana no 2016.gada 1.janvāra būtu vērtējama kontekstā ar turpmāko bērnu skaita, kam netiek nodrošināta vieta pašvaldības izglītības iestādē, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu, samazināšanos un valsts budžeta līdzekļu apmēru, kas var tikt atvēlēts šim mērķim.

Līdztekus vēršam uzmanību, ka Ministru kabineta 2013.gada 16.jūlija sēdē, izskatot noteikumu projektu “Prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšanas kārtība” (protokols Nr.40 21.§ 8.punkts), tika nolemts, ka jautājums par papildu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu Labklājības ministrijai un Izglītības ministrijai 2016.gadā un turpmākajos gados skatāms Ministru kabinetā likumprojekta par valsts budžetu kārtējam gadam sagatavošanas un izskatīšanas procesā.

4) Ir izstrādāti priekšlikumi Ministru kabineta 2001.gada 31.jūlija noteikumos Nr.336 „Noteikumi par attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem”, kuri ir aizsūtīti finanšu ministrijai.

Grozījumu veikšanu noteikumos Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk tekstā – Ministrija) uzskata par svarīgu atbalsta instrumentu augstākās izglītības ieguves veicināšanā Latvijas iedzīvotājiem, tādējādi veicinot valsts ekonomiskā, sociālā un kultūras kapitāla vairošanu un starptautiskās konkurētspējas uzlabošanos. Viens no Nacionālā attīstības plāna (turpmāk tekstā – NAP) izvirzītajiem mērķiem ir palielināt iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvaru, un personu izdevumu augstākās izglītības iegūšanai pilnā apmērā iekļaušana ar

iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo jeb attaisnojamo izdevumu kategorijā veicinās šī mērķa izpildi, kā arī palielinās grādu vai kvalifikāciju ieguvušo personu skaitu augstskolās un koledžās. No 2013. gada 1. septembra, balstoties uz Augstskolu likuma pārejas noteikumu 29. pantu ir stājusies spēkā norma, kurā tiek būtiski palielināta akadēmiskā personāla ar doktora grādu proporcija, kas nozīmē nepieciešamību veicināt šo speciālistu sagatavošanu.

Summa, no kuras ir iespējams atgūt iedzīvotāja ienākuma nodokli (turpmāk tekstā – IIN) pašreizējā noteikumu versijā spēj nosegt tikai ļoti nelielu daļu studiju maksas - 16,1 % no vidējās maksas studējošo iemaksātās studiju maksas gadā visās augstskolās un koledžās (ieskaitot nepilna laika studējošos, kuru gada studiju maksa ir zemāka), turklāt, pašreiz noteiktā 213,43 euro summa sevī ietver arī attaisnotos ārstniecības izdevumus, tādējādi izglītības izdevumu attaisnotā daļa no maksas studentiem ir faktiski vēl mazāka.

Balstoties uz Eiropas Komisijas 2013. gada ziņojumu „Education and Training Monitor 2013” Latvijas valsts atbalsts augstākajai izglītībai ir ievērojami mazāks, salīdzinājumā ar pārējām Eiropas Savienības (turpmāk tekstā – ES) valstīm. Ziņojumā ir salīdzināts valsts atbalsts augstākajai izglītībai 2010. gadā ES valstīs un Latvijā šis atbalsts gadā uz vienu studentu ir 4 315 euro, kas ir mazāk nekā 45 % no ES vidējā līmeņa (9 638 euro uz vienu studentu gadā). Vēl mazāks valsts atbalsts izglītībai starp ES valstīm ir bijis tikai Rumānijā un Bulgārijā.

Pēc Eurostudent 2011. gada ziņojuma „The impact of fees on students budgets” par studiju maksas ietekmi uz studentiem Latvijā 2010. gadā 59 % maksas studenti pamatstudiju programmās valsts augstskolās un koledžās maksāja studiju maksu. Tas ir tuvs ES vidējam rādītājam (58 %). ES ietvaros ir vērojama ļoti liela variācija šī rādītājā skaitliskajās vērtībās, sākot ar atsevišķām valstīm (Dānija, Somija, Zviedrija), kurās nav maksas studenti, kamēr citās valstīs (Portugāle, Nīderlande) gandrīz visi studenti maksā studiju maksu.

Izdarīt noteikumus šādus grozījumus:

1. papildināt noteikumus ar 32. punktu šādā redakcijā:

„32. Šo noteikumu 1.punktā noteiktais atskaitīšanai no apliekamā ienākuma atļauto izdevumu apmēra ierobežojums neattiecas uz izdevumiem par augstākās izglītības iegūšanu akreditētā Latvijas augstskolā, studējot:

32.1. doktora un maģistru studiju programmā

32.2. bakalaura studiju programmā vai pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā.”

2. papildināt ar 11. punktu šādā redakcijā:

„Noteikumu 32.2. apakšpunkts stājas spēkā ar 2016. gada 1. janvāri.”

Potenciālā ietekme uz valsts budžetu: Pie scenārija, ka visi doktora un maģistra maksas grupā studējošie atgūst iemaksāto IIN maksimālā apmērā (maksimālās izmaksas), valsts atmaksātā IIN summas ietekme uz budžetu attaisnotajos izglītības izdevumos ir 3 244 704 euro .

5) Nodrošināt studiju kredītu dzēšanu 30% apmērā no atlikušās kredīta pamatsummas, ja kredītaņēmējam piedzimst bērns, uzsākot kredītu dzēšanu no 2015.gada. Nodrošināt studējošo kredītu dzēšanu 50% apmērā no atlikušās kredīta pamatsummas, ja kredītaņēmējam piedzimst bērns, uzsākot kredītu dzēšanu no 2015.gada.

Ja kredītaņēmējam uzsākot studijas no 2015.gada studiju laikā vai kredīta atmaksas laikā piedzimst bērni, pēc augstākās izglītības iestādes beigšanas kredītaņēmējam studiju kredītu dzēš no valsts budžeta līdzekļiem 30 procentu apmērā no neatmaksātās summas par katru bērnu. Ja abi vecāki ir kredītaņēmēji, minētais nosacījums attiecas tikai uz vienu no viņiem (pēc izvēles). Studiju kredīts tiek dzēsts arī par bērniem, kuri ir adoptēti studiju laikā vai kredīta atmaksas laikā. Tiesības pretendēt uz studējošā kredīta dzēšanu rodas no astotās bērna dzīvības dienas.